

Vasi Ferenc Zoltán

Gyógyulás kertje

versek, novellák

Kiadta: az Írott Szó Alapítvány és a
Magyar Napló Kiadó, Budapest

2002.

Felelős kiadó: OLÁH JÁNOS

Szerkesztette: SZENTMÁRTONI JÁNOS

A könyvet támogatta

a Nemzeti Kulturális Alapítvány

és a Nemzeti Kulturális Örökség
Minisztériuma

ISBN 963 202 137 1

Javított változat,

a MEK számára készítette: a szerző

TARTALOM

KESERÉDESAPÁM

Jázminág	8
Decemberi zsoltár	9
Kifehérült száj!	11
MÁRVÁNY –	13
Amorf családtörténet	14
Keserédesapám	16
Mecséri-per	21
1956 – A szenvedés alkímiája	25
Kádár-korszak	32
A demokrácia szentségtörés	32
Vacsorakáv	34

Ébredj, Ország!	36
Az uradalom ára – a tudás	41
Megszolgált fogadalom	45
ÁG ÉS GYÜMÖLCS	
Erikának	48
Ő a ház kincse. Nagy üdv!	50
Álmodsz	52
Csillagvágyak hajnallatig	53
Valentin-napi	55
Nőfeledten	57
Hajsza	60
Vers a tökéletesről	61
Hall	63

Érintés	64
Lakodalom	65
Fogantatás	69
Ág és gyümölcs	71
Kegyelmi víz	74
József álma Máriával	76
AZ ÉGI MÉNES ALÁSZÁLL	
Vers az érinthetetlenről	79
Mítosztalanítás	81
Arcvonalak	85
Terror, mécses, ólomlant	87
Pásztor	89
APA! –	90

Virágágyban	92
Feledés//?	95
Alkímia	96
Kis felelősségszünet	100
Pityóka	102
Angyalsólyom ember	103
ÁLOMHOLD-világ	105
Erdei tisztás	111
Az életerő misztériuma	111
Gyógyulás kertje	112
Amikor	114
Az égi ménes alászáll	116

KESERÉDESAPÁM

(ciklus)

JÁZMINÁG

A tavasz csettint egyet –

rügyekből szirmok

reményből levelek...

Az ősz sóhajt kettőt –

könnyeket rozsdállnak

gallyak a vízre...

Zenében fürdik a nyár –

gyümölcsök négyszer hárma,

Nap-pejkó, táncod nyomán...

S bár a tél túl kemény –

ne hidd veszni a reményt;

mert:

A tavasz csettint egyet –

rügyekből szerelem

álmokból jázminág...

DECEMBERI ZSOLTÁR

Kondor Péterrel közösen

Hó-kráterekben lépked az Isten

énekszótól hangos a Hold

– Földet keringő balladás bárka –

ezeregy halpénzt perget az égre

Noé Ararát csillaghatára
Szulamit felhő fátyla alatt
álmodni vélnek a gályarabok
s felsír értük a fenyőfa ága
arcuk törtarany alma-magánya
visszaragyog
Hova is érnek
mind kit kísértnek
rossz angyalok!
Egy vigasz-élet
száll most felétek
Harcoljatok!

KIFEHÉRÜLT SZÁJ!

Apa, apácska, fáj!

Cseresznyefánk ágaiba

beléakadt

egy vihardár...

Jaj, elemel érte

Téged a Földről

a tekintetes Napsugár

– és kifehérül

a vihardár!

S felhőként siklik tovább.

Most már az otthonod
túlán találod –
lelked, ha üzen,
hát a holdvilágon
át-
repülök a hiányon;
az arcokban az arcokat
csodálom,
kőben a kőt,
nyalábokban a fényt,
s Te? – talán
szívdobbanás-mélyemben
a siratóénekeket...

MÁRVÁNY –

arcok előtt őrködik a táj.

Kürt.

Téboly tábornok

int seregének.

Ha a Való túlnéz a

Látványon,

a tét harsan.

(Az emberek dőlnek)

– halomba,

– asszonyölbe.

AMORF CSALÁDTÖRTÉNET

Nem fogna rajtatok se könny, se átok,
ha felgyújtanám is a csendőrládátok.
Nagyanyám mellét rágták mohó telek;
csecsemők lángokban, bölcsőjük hamu lett.
Fej felett kard suhog, anyám még álmokban
megfogan, serkenj, nép, forradalom volt/van.

Szemekben sírgödör, pestisrác-tetemek,
ajkamra biggyesztem karmos-szép szívetek.
Hallom, mit suttogtok; imára két kezem...

Sírok? – nem tudom, alszom hát boldogul,
hitem parázsfény, kedves vállakra simul.

Így leszek egy velük, múlt árnyaival:
bakacsin, frigyláda, eltitkolt legenda.
Hej, fel, magasba, látás misztériuma;
zuhanok, kábulok, tollakból ólomlant.
Fúlok a sötétbe, markomba obulust,
géppisztolysorozat szaggat fel sárhattyút.
Ájultan nevetek, kéjekben megfürdök,
kavicsot görgetget végtelen forrás-seb.
Eltorlaszt barlangot tömérdek hordalék;
nyugágyak, kelyhek! Megterítetlen az Ég.

KESERÉDESAPÁM

Én nem tudtam. Apám tudta. Minden felhőre figyelni kell. Lehet zápor, lehet jégeső belőle. Kell egy ház, asszony-öl – menedékül. S kell egy Haza! – szükségül, s két szobával. Az egyik szobában káromkodás, lárma, hajcihő van. A másikban csend parázslik. Évtizedekig.

Mért rejtegetted bölcsességedet? – Mert hallgatni kellett. Pecsét a szájon. Szívvel élj, fiam. Nőj fel az értelemig.

Nemzeti ünnepeken mi nem raktuk ki a nemzeti zászlót. A szekrény-mélyben tartottuk. De a kertünkben vérszínű cseresznye, novemberi köd, tavaszi lombzöld. Ez volt a zászlónk.

Nem értettem, Apa. Közkatona voltál, „bakája a mindenségnek”. Vastag

szemüveget hordok. Nem láttam. Nem értettem. Eltitkoltad. Bennünk kerestél vigaszt. Görnyedt a hátad. Cipelted másokét...

Nem voltam vigasz. Anyám halála után nehezen mosogattam el. Nem tudtam varrni se, hogy sérelmeidet befoltozzam. Most kutatom zsebeidet. Érték lettél. Vasi Ferenc Péter tartalékos főhadnagy. Ennyi adatott? Élt 64 évet. 'Kitartom, ... a zászlót'. „Uramisten, mennyi csapodár kokárda”. „Zúgj, március, záporos fény ver”. Megidézett forradalom Dinnyés József ajkáról, gitárjáról. Mindketten szerettük. Egyetértettünk a „Kín”-nal „és dac”-cal. Te úgy, én így.

Forgószélbe keveredté. Most már tudom, így nevezték. Mi történt – végre kimondom a helyet és a dátumot, Jutadombon, 1956-ban? Amikor meg kellett tenni, „amit megkövetelt a haza”?

‘89 után ma ismét dohányzom. Szív felőli
oldalon tartom a cigarettát. Parázsol.

Segítettél sok-mindenkin. A temetésen
odajött egy ismeretlen nő. Azt mondta:
„A maga apja egy szent volt”.

Nem vagyunk szentek. Tudjuk magunkról.
Így-úgy szeretünk.

Nem volt szép az életünk. Mártírcsalád.
Fekete volt és az ördög fűtötte.

Feleséged lett, lányod, fiad.

Emlékszel, amikor nagy adag gyógyszert
vettem be, amikor bontották a berlini falat?
Miért is? Nem tudom. Te tudtad?

Megmérkőztetek a szovjetekkel. Akkor, ott,
november 4-én. Győztünk! – (?)

A rákövetkező ütközetben, egy focimeccsen,
kint, Moszkvában – megint. Egy góllal.
(Vagy így döntetlen lett?)

Egyszer azt álmodtam, belépteted
gimnáziumi testnevelő-tanár
osztályfőnökömet az 56-os szövetségbe.
Kamaszon lázadtam ellene, ellened. Alig
tudunk beszélni. A lényegig kéne bontani a
szavakat. Vissza!

Börtönre ítélték. Azt mondtad, az akkori
törvények szerint jogosan. Keserédesapám,
segíts, hogy kibogozzam.

Szeretlek úgy is, hogy nem vagy már. A
szeretet permanens, teremtmény forradalmát
élem. Tarts meg utamon, a szenvedés
alkimista téglájában láthassam a jövőmet,
hiszen gyertyaláng a szívem.

„Kérdd akár tőlem is
s ajándékba kapod
az emberi létben lelt
csodás összhangzatot!”

Te írtad? Én?

Ilyen aranyam van.

Hétlevágott kenderkötél leng a szélben.

1958. november 15-dike reggele.

Mecséri-per.

Késői gyászközlemény?

MECSÉRI JÁNOS EZREDES ÉS TÁRSAI PERE

(1958. november 15.)

– dokumentumballada –

Kor-hely álmából retten a hóhér:

„Mire ébredtem?

(Mekkora reggel!

Általam leng majd hét magyar ember...

Varjak rikácsolnak, hallom már rég.)”

Hét welszi álom! – vajon mit láttok?

– ott feszül rajtunk a kenderkötél!...

Hej, Feleség; Haza! Gyermek, jaj, jajjjj! –
számotokra kinná, kísértetté...”

„Hős, aki tette? Hős?! – hát viselje
a Legfelsőbb Bíró ítéletét...”

Hősebben várjad a sárkány-mesét!

Ki?

„– Édesapám, hogy’ segíthetnék?!”

+++

Vatta-csönd van a siralomházban!

Vak-hideg szívek börtönmorzéje

nem jut a fülbe; nincsen menedék...

Köröz az álom – s kerüli fészkrét.

„– Rab voltam soká – vive’lá repüblík! –,
kiürítették rendre a küblit;
közel, hát jöjjön, aminek MOST! – kell!
Csuklyás pribékje!

Vesztőhely!

Fel-!”

- + Magyar János 7:48
 - + Kálmán Dezső 7:50
 - + Kicska János 7:53
 - + Rémiás Pál 7:55
 - + Szabó Pál 8:28
 - + Szendi Dezső 8:30
 - + Mecséri János 8:33
-

Ó, magyar hadfi, meredt tekintet!

(Kezed görcsölt tán kegyelmi kérvényt...)?

Apám, ne hagyj még, nyugdíjas postás!

Szemed lezárnád?!

Le-!

(Gyászboríték)!

(Ajánlott vers: a vallatásoknak és

a Rettenet áldozatainak!)

**52 vádlott, Vasi Ferenc Péter a 10. –
Puchert János a 21. terhelt)**

1956 – A SZENVEDÉS ALKÍMIÁJA

A lélek szenved. A lélek újjászületik.
A léleknek titkai vannak.

Errefelé valójában senki sem az, Aki.
Kényszersorsok. Álca-ábrázatok. Átböjtölt
el(v)nyomás. „Kelet-Európai rehabilitáció /
ez a kreatív szuperimitáció.”

Isten, ember és Állam – teszi mindegyik a
maga dolgát. („A halál az állam szolgálatában
áll.”)

+++

1956. november 15. Szent Adalbert napja –
mára: becsületében helyreállított gyásznapi.
7 óra 48 perckor a hóhér nekifogott. Heten
kerültek sorra. Heten! – mint a gonoszok?

8 óra 33 perckor már végzett. Varjak
rikácsoltak az égben.

Len-kötélen himbálódzó

hét novemberi hajnal

+ + + + + + +

Levetett katonacsizmák

lépnek, Emlékezés, eléd.

+++

Nincs közös emlékezés. Mindenki magát
igyekszik visszahallani a valóságból.

Épp az álmok ideje kísért – éjszaka van.
A papír fölött virrasztok, s az 1990-es évet
ébresztgetem. Ma már nem beszélgethetek
apámmal. Meghalt. (Nincs?)

Maradt itt sok elvarratlan szál 56
viszonylatában. Magam lelkiismeretével
kell elbeszélgetnem:

Sokáig nehezteltem rá, nem értettem,
mért tudott/kellett! élete meghatározó
eseményéről, a forradalomról, a
börtönéveiről oly kitartón hallgatnia –
az egész nemzetségnek. Vajon, amit
eltagadunk/amiről nincs még tudásunk,
az nem hat?

Akkor, ott, 90-ben a 301-es parcellában –
hívott, kísérjem el zarándoklására, – tartott
bajtársai előtt az elérzékenyüléstől, alig
pillantottam az arcába. Egy Ismeretlen víz
partján jártam. Ő pedig sírról sírra navigálva,
a maga különös gondosságával azonosította
be a neveket a tévéből-újságokból
rekonstruált térképével. Pár nap múlva
nélkülem talán, egykori bajtársaival tért
vissza tisztelettevésre a gyászévfordulón –

koszorúval, gyertyával, emlékekkel, megtalált
parolákkal. (Minden folyót összefog az óceán.)

Ő mondta az ünnepi beszédet: „Nem voltunk
hősök, csak kötelességüket teljesítő katonák.

Azóta évről évre összegyűlnek,
fogyatkozóban, de mégis!

+++

Kérdem magamtól:

Milyen sorcsapások érik majd apám halálát
követően született fiam, Vasi Szabolcs Péter
életét. A mesék modorában elmondható-e
majd nyílódzó értelmének, mi történhetett
szerintem abban a sorsdöntő évben
apámékkal, s tovább: a családokkal, az
Országgal.

Hát kezdem:

Egyszer, régestelen-rég a Moszkvai Medvét megszállta a vágy, hosszú-biztos téli álmát végigalussza, épp az Országházban.

Cammokált, ereje teljében töviseket szórt, s talált, akit talált. Eljutott egészen Soroksárig, ahol pár „kutya”-magyar rá-„vakkangatott”. Őket később e „vicsorgásuk”-ért kitagadta a behódolt, gyomortelt falka.

Amilyen az Úr, olyan a szolga! S a sintér is egy törvény-erejű reggelen a kötelet nagyon szorosan hétszer meghurkolta.... Ott és akkor! – látta-e, ezeknek a kivert „ ebek”-nek tündökletesen emberi az arca.

A lomha erdőn aztán háborgott a Moszkvai Medve tudattalanja?

(Tetszik-e majd a mesém? Biztos, hogy nem.
Addig is elsorolom a tényeket, míg a
csecsemőkben kellőképp megnő az értelem.)

Elsőként Magyar János, majd Kálmán Dezső
és Kicska János és Rémiás Pál és Szabó Pál és
Szendi Dezső, legvégül Mecséri János
ezredes, hadosztály-parancsnok.

+++

A történelemkönyvek jegyzik 56. november
4-ei csatáját, – már most középiskolai
tananyag (lábjegyzet):

A Belváros védelmére Budapestre rendelt
esztergomi 51-es légvédelmi tüzérosztály
ütegei Juta-dombnál vették fel állásaikat.
Tökölről érkezett a szovjet hadoszlop, senki
sem sejtette, hogy a járművek egyikében ül
a letartóztatott Maléter Pál, honvédelmi
miniszterünk, és maga Mecséri János is.

Onnan lőttek először. Ágyúink vissza-
„ugattak”. Az adok-kapok után, szerte,
a felszaggatott földön, elterült halottak,
jajongó sebesültek. Az egymásnak ugrasztott
Eszmék vér-valósága.

+++

A szabadságharcot végül leverték. A
megtorlás Mecséri ezredest 51 katonájával
perbe fogta. A kivégzetteken kívül a
többiekre hosszabb-„rövidebb”
börtönbüntetés várt.

A nehéz sors mindig is átok.

A lélek szenved. A lélek újjászületik. És már a
Gyásznapokról lehet – és kell, megemlékezni,
beszélni. Míg tudunk kivel. Az is arany!

KÁDÁR-KORSZAK

Minden emberben két szív él,
de csak az egyik dobog.

A DEMOKRÁCIA SZENTSÉGTÖRÉS

*– lábjegyzet Pollágh Péter (még)
megíratlan opusához –*

Látványra méretezett ablak:
a hercegnő modora tűske
ruháit bánat szaggatta
s Ő egyre rózsákkal provokálja

a Teremtő enyészetet
Dacból vörös az ablakkeret
kikönyörgi a házból az éjjelt
s hagyja szíromlani
a torokba rekedt szavak helyett
a félálomra csukódó szemet
Ajtót tár a fájdalom
Isten fehérben lebegi át
a sötétbe burkolódzó szobát
hagyja megrezzenni a csöndet
a képbe pingált
megtört gerincű hegyet

– állni

míg a hajnalt az álmot feledi
s az alkonyi érkezést hessenti
mérleget állít kékvérű tusáknak

– a köznép képes volt a lakomára

VACSORAKÁVÉ

Nem jön a szörny.

Nekem kéne lemenni érte?

kés-villa kezemben... Nézek

a tükörbe, s nem jön a szörny.

Szólítom. Megáll a villa nyele –
üres sikoltást nyelek vissza vele.
Nem hallom! nem látom! Kés-villa
kezemben? s nem jön a szörny.

Félek (bújok odvas fogamba), – de!
ragadnám grabancát? nyelvem akadgat:
Szörny, ki! – kiáltok. – Fel, a felszínig?
tejszínhab-léted legpereméig!

Fekete mámor, engem ímel-hámol,
de csak a csengő ébresztheti?
álmából újjáélesztheti
a parázna kísértetet,

aki én lettem. (Na!)... Tükörben:

párnán: – vendégem kábán?

dohos szárazmalomban,

kábé a sötét középkorban.

ÉBREDJ, ORSZÁG!

Csete Örsnek szeretettel áldozatos missziójáért

Ébredj, Ország!

Vezeklésed

a föld alá vezet!

Bilincsekről foszlik

a hús,

s a csontokon rozsdamarta

hegek.

Ébreszd halottaid!

Fájdalmukban a szemgolyók

szét-repednek;

szilánkokra hasad az eged;

vezekeltek,

többé nem tűrheted.

Szájukon kipenészik a gyolcs,

ringó csecsemőiket dédelgessed,

akik tüdőből sírják elő

az eltüntetett tekinteteket!

Harsonaszóra, fel!

Mekkora hadsereg,

hogy lármájukba beleremegek.

Hány tékozlott Fiú,

kit a csönd eltemetett!

Micsoda menetelés indul

a haláltól Halálig át;

kiknek sírköve ?

m

a

g

a

s

o

d

i

k

a kiáltásig egészen,

és tovább...

Eszmélődj, Ország!

Liliomok tiprattak

a sárba,

s még morzsák sem kerültek

az Utolsó Vacsora asztalára.

Fel, fel, rabok

(és Ébredők)!

Kötélen húztátok
magatok után a telet,
a dideregtető Ítéletet! –
ami csak a szenvedtetőknek kellett.
Alá, alá! –
a Valóság populációiért,
tönkrement apák
bábozódó tetemeiért!
Lángot fog arcuk:
jelzőtüzek!
Kifehérült daimon-szülők,
folyassátok belém
megigazult véreteket!

AZ URADALOM ÁRA – A TUDÁS

(Előhang)

Arcomra sül a korom,
kiszabadítom magam
a kézfogások ágbogából –
itt! – szívem csataterén: lovak;
patajlik az apokalipszis-roham...

I. (Betyárőös)

Zúgatod az értelem-erdő
betyárlegendáit,

talpadig érint a kegyelem

s meggyökereztet.

A végtelenbe számúz

fal, fa, idelét,

mert lelkeddel

tengerlened kell

a jövő felé...

II. (Gróf)

Zászlóselymektől fosztotta meg

magát a világ;

(Ájult pózban hevernek a nők,

meddők lesznek és agg kesergők...)

Zúdítsd aranyzsákod
a koldusokra,
ha napfénynek tudod magad –
vagy omlasz magad ellen
fokozott dekadenciát; –
de ne légy vigasztalan állat,
akit először lőnek,
s csak aztán vigyáznak.

III. (Bölcs)

Rádiósugárzással teregetett
majmok!

Akad torkukon az akarat,
de hogy éljenek vele,
meg kéne tanulni
költő-nyelvekül

IV. (Költő)

Szivárványon gyalogol az ember... –
nem múló erénnyel, kedvvel; –
legyőzhetetlen frekvencia bár
az árulás –
szir-szar erkölcsök reagálnak
a kozmikus felelősség
tudatára!

(Utóhang):

Meggyóntat a mikrofon,
arcomon verdes a reggel...
Ha átkozottul magad vagy,
csendre int majd az éber!

MEGSZOLGÁLT FOGADALOM

Pollágh Péterrel közösen

A kő meztelenségét kerestem,
a fa bölcsességtudását,
lehorgonyzott hajóban
az új indulás izgalmát.
A lavórban matrózkodó gyermek

feltámadását,
az énből a mi felé vezető ösvényen
a tetten ért tanítvány
meghunyaszkodását.

Otthonra lel a tékozló fiú,
ahogy a kertben áll Nap-ragyogásban,
és arcán fénylik az elszántság.

Találtam tüzet,
csikkről csikkre –
körbehordom a városon, a hazán
az öngyújtó-kattintgatást,
bevilágíthatom, belakom tán egész Európát,
mert átjársz,
megszolgált fogadalom.

ÁG ÉS GYÜMÖLCS

(cikluscím)

ERIKÁNAK

A nők attól nők, hogy virágok...

Ha szőlőhegy felé zihálok – pipacsok;

ha kerti útra állok – tulipánok.

Az Ég vizéből meríthettek kúttá:

Hány csapodár életre hívás ösztökélve ágast

szomjazta volna ajkam, földem vágy-glóbuszát.

Arany hajnalok tépik le áldón

szemhéjamról a lidérces ósdi álmot,

csakúgy! – ahogy:
ezer szerelmespár gyökereztet
a túlélőbb valóságot.

Magunk fele az Egészé,
s eggyé adott felünk újra csak része,
de már most egész reménye a kiteljesedésnek.

Így leltem otthont a testházában! –
s talán nem téveszt fészket a szó:
Szerelmesem, –
e bemetszett világszemérem-résben.

Ő A HÁZ KINCSE. NAGY ÜDV!

(Ji King – Változások Könyve)

Örömöm aranyeső virága;

hajad bondor szála

záporozik szájam

termékeny talajára.

Sétálsz ujjaim hegyéig,

én kézfejedem vissza,

majd lassan előre

az életrajz-árkon;

örökké hazaérkezésedet várom,

fulladjak bele hóaljad

erdőillatába,
táncolok ájult arcod avartüzében
– hasáb-szív,
kályha –,
simogatom melledet, hátad;
forró mámor vagyok,
ahogy nyakadba csókolom
mélyülő szuszogásod.
Neked létezem itt –
álomhitt csípőd labda,
bársony takaróban telihold,
ágyamban játszunk
fároszi magányával...

ÁLMODSZ

Csóktükör a vállad.

Újjászülettem a kád

magzatvizében,

s most mégis

sóhajjal telve heverek az ágyon;

merül a szuszogásod;

valahol az óceánon

áramlatban siklik az álom;

delfinek vagyunk, tudod.

Napra szólított lények.

Csóktükör a vállad...

Aranyszegélyű part közelében

ébredj mér, ébredj...

Kérlek!

CSILLAGVÁGYAK HAJNALLATIG

Nyereg alá kerülsz!

Villám-kéjem beűz

emlők tavaszába –

szirmok havazása!

Kanca-nyihos hangod:

holdam; – meglovaglom...

Csillagok nyilaznak,
szitok rántja ajkam;
fejem kopaszítva;
parázs értem szítva;
álmot fogan benned:
Édes, adjál ennem!
Ágyék lábvillája,
tűzköd vacsorának!
– s hullok nyugalomba
zablás tenyeredben;
– Kötöny eltemetve...
Nézz ki, épp hajnallott!
– s újra én lovaglok;
kantár után kapkodszt,

méned megiramlott...

Lovam legelője –

ott, a hegytetőn, fenn...

Tiszta levegőben –

szemed tóvizében –

ismét talpra állok...

Horkantok a Napra,

szivünk felmutatva.

VALENTIN-NAPI

Tankcsapdába esett a rőfögés,

és olyan édesnek találtatott a hús,

hogy Gadara mellett kiszáradt a tó.

Hordom a pálmaágot öled pohara felé,
és a kehelybe összegyűl' a bánat.

Egy óriás tördeli erdejében a fákat;
úgy esőzik a lomb, mint a Bor
telíti a vágyat.

Arcomat formázd kezedre!

Simogasd ezer-reményű szerelemmel.

(A gyémánt Isten homlokában él...)

Félelembe estél. Mint a konda,
mely széttúrja a kukoricaföldet,
ahova engem temetsz,

az a sír:

felszárítja a könnyed, ha könnyed
kézmozdulattal ráhinted a hantot,
mint ördögeire a virágot,

ama Megszállott.

NŐFELEDTEN

A tegnap álmától részegen,
újfent csak Neki

a kilöttyenő éjszakának,
látom arcod mosdótáljában
a mindent-látó vizet,
az istenverte sírás maszatját...

Megtisztulás ez? –

összemossa szemeinkben
az ébredő levélzöldeket,
a köztünk

és a marokba-szekfűk
közti különbségeket,
öleletlen pillantások
megköszönítik

a szappan
oldott csöndjét,
amiről ilyen
nő-feledten
az elszabadult szenvedély
gondolkodhat
plakát éjjeleken,
melynek bennünk és rólunk
mendemondák
égő színei
vijjognak

HAJSZA

P. ZS.-nak

Szegény, te, szegény!

Látom ezüstrókád

vérét csepegni szűzhavon,

ahogy menekül a

városból haza –

meglőtt-idegenül.

Nyomába önző férfiak

szegődnek, pálinkát isznak,

úgy elszántak, úgy erősek...

Ne higgy igaz szerelemben!

– mondtad. Ehhez még a falu

bábaasszonya sem értett soha...

Soha!

VERS A TÖKÉLETESRŐL

Légy az Éden-fa tövében kéklő világ

amit erekből szőtt nekünk a pók:

e nyolc álmon bírt Okosság!

Minden ág: madár; – és virágot énekel;

és minden ének földközelen: szárny!

És minden ember egy-egy színesedő Lélek,
ami a Teremtés útjaira Vágy'.

Iránytűje fénynek, – mutat erre s kutat arra,
mígnem szitárhúrba éjt peng, – Siva
játszadozgat.

Szemével érint is harmatos fű-valót,
tágra nyílt lótusza zengzetes csillag-Tó,
– kontya közt hordja a tündöklő Hold-csatot :

kérd akár tőlem is
s ajándékba kapod
az éteri Létben lelt
csodás összhangzatot

HALL

A kék gallyak hogy' hevernek
tested fáradt erdejében –
nem hallani szívzajlani
a nappali-süket tengert.
Karod béna lombja alatt
beteg tüdőd úgy! énekel.
Halál-bálna himnuszokra
az arcod egyre éltesebb.
Érinteni jöttem Hozzád,
naponta-szendergőbb Rózsát!

Reménytelenül vérezem,
könnytüskék szúrják bőrömet.

Már le is csap a Keselyű!

S anyám sírján sebet ejt –
takard be hát! –

öleljed át:

HÚ HÁZASSZÁZÉVEKET!

ÉRINTÉS

Z.I.-nak

Ha a teremtettségek
a megszólítottakban

feldobog
az ősztön-park árnyék-fái
megremegnek
törzsükhöz ér a hold

LAKODALOM

Kondor Péterrel közösen

Szorít a mellkasom,
így tárom ki szívem,
s Te ezen a megnövekvő
támadási felületen sétálsz
bokáig szíromban,

tegnapi latyakban,
uszályod az erdő,
döfködnek a gallyak,
felröppensz magadba,
hajnallsz...

Hajnalljunk hát
az éjszaka szemrésein át,
bírjuk végre az eget,
gyökereztessek a földet
– tulipán lángol
a menyasszony haján.
Szoknyád hogy' perdül!
– aggregények remélik csókjaid,
s én talán!

Hány holdnyit gyarapszik

homlokom, míg áll e bál?

A tánc, a tánc, a tánc,

őzek, szarvasok tánca;

mamutok dübörgése

a hegy gyomrában...

Meddig, meddig, meddig

bőgésük, trombitájuk,

hol, hol, hol van a jég határa,

mit szememből zokogásod

hosszabbít? Gleccser ez,

hóember sírása.

Adjunk új nevet a tavasznak,
mi fölolvast.

Hitet, hírnevet kaphatunk,
közös nyelv az aranyunk,
vékával mérjük majd a fényt,
várnak, ha odatalálunk,
s odatalálunk.

Együtt-hallgatásaink
a stációk – most mint
dallamot sétáltatom ujjaim
a parázsig és vissza –,
temetőink a gyökerünk,
veszel tiszta kendőt;
érkezünk.

Kilométerkő

minden megszegett kenyerünk...

FOGANTATÁS

A tengerből kipárlod az álmot,

beléízesül csontodba a Nap,

romlott városokra szabadítja

vérebeit az ajzó pitymallat, –

s a titok fényre fakad.

Vakít a csöndben a kard,

dülöngél egy koldus feléje,

felhő-tépett rongyaira

csatorna-lé szakadt az éjjel, –
ha búzakarólástól hőköl a penge.
Virág-hatalmát félti szerelmed,
tízmillió fa méh-forradalma –
ágaskodik a lángért két gyermek:
Vadócalkony – és Törpehajnal.
Köszörüli a sziklát
tömeges örömkialtás
és belesóhajt az erek hálójába
a szúnyogos mocsár.
Elönti a melled verejtékem –
tejtől illatozz;
ahogy leöblítik a sírást

teleholdunk szemhéjáról
az alvó-Isten vízhabok...

ÁG ÉS GYÜMÖLCS

Kintről az álmot
bolondnak látod
Bentről a tetted
miért is tetted?

Bented és kinted
ez minden kincsed
hunyd le a pillád
álmodban villám: s lőn világosság

Hol van a Minden
határa nincsen
mit gondol(t) Isten
teremjen az ág

álmodban álom
azt kiabálsz
itt van a bánat
már kitaláltad

múlton és ágyon
túl a magányon
voltam már minden:
ember és Isten

halálom nincsen

alszom a kincsen

Túl a világon

túl a zenén is

meglelem én is

táncomat járom

Már befogadtam

nem bitoroltam

ajtót nyitottam

túl a tudáson

síromat ásom

meglelem Istent

belép a szívbe

Istenem szerint!

KEGYELMI VÍZ

Sírnak a fák, a templomok,

hogy Isten egyszer elhagyott.

Fekete kalapot emelnek rám –

Jobb napot!

S úgy görgetik vállamra az Eget,

mint Ádám csontjaira a hegyet.

És az én arcom évszázados avar –

bőröm fehérsége takar;

és sötétlő lelkem korhadt ág...

– fagy hasogat.

Bár felmelegítenélek –

Sohalánghervadásban

a hideg jeget!

.....

JÓZSEF ÁLMA MÁRIÁVAL

Szomorú Isten a hegyen,
belátná régen a lehetetlent, –
s most egy barlang-mély koponya
a teremtés hibáit szóba hozza:
„Zsellértenyér ég zöld völgyed fölött;
ujjaid között szivárvány szökött ---
Gyengécske Ige a: Légy!
(fele-lőnség a : hogyan?)
– üvegkalitkában pókezüst-lét.”
Gyászkendő omlott a Nap tavára,
mederbe fulladt Angyal ruhája

védi a kéklő csólnakot

– csecsemőhangon felsírok.

Boldog Isten a tejtükörben;

pászkát tör szemlehungya ---

Kereszt! – (a vágya dunyha):

Eleveníts Szóban-forgónak! –

(almod és álmod sosem hittem,

mégis egy pajtában megébredtem.)

Igyon a vérből az embergyarlóság:

– Ó, semmit tudó valóság ---!

A már és a még előtt/után

újabb pokol, menyegző-Ország ---?

(A Madonna-arcon verejtékgyöngy ragyog)

AZ ÉGI MÉNES ALÁSZÁLL

(ciklus)

VERS AZ ÉRINTHETETLENRŐL

Szent György Otthon, Tarján 1999. április 9.

Mondd, milyen csöndből
sarjadznak a torz virágok
és milyen letépett szemhéjak
mögül figyeli őket az álom?

A száj mindig szóra szomjazik,
de a gyökér néma.

S víz van-e, hogy a hallgatást
öntözze, a felgyűlt port lemossa?

És ki mozdítja kezét, ha mozdítja;
érint-e, ha érint és kit –
s ha néha felröppen is a hajnal,
örömként tekint le a Napra?

Az árnyék, az árnyak,
a tompa színek –
milyen? titkot rajzolnak homlokomra,
ki csak kérdezek és nem értek
és a szív selymét is alig sejdítem,
mert nem merem – bár: érzem!

MÍTOSZTALANÍTÁS

esténként lesdelték:

alszol, kisbetegség?

gyógyulásod majd lesz,

álmod ólmos bár még!

Nem maradsz te árva,

a magányba zárva.

Minden percünk drága,

jármál iskolába!

Iskolába járjál,
ott is csak aludjál –
csodafiúszarvas
nyomára akadjál!

Aggatva agancsa
furcsa tananyaggal:

Átok vad szelében
büdös kapcazászló!
Átok nyílhegyével
szügye helye horzsolt

: a szájszél is véres,
Auschwitz beszédes!

Megjártuk a Poklot,
segítsen az Ég is! –
apánkon – anyánkon,
meglőtt szarvasunkon!

De ez nem is szarvas,
csak a Fiú hitte!

Embernek született
minden Apaisten!

Ropta ám a táncát
vigasza varázsát –
mígcsak álma fontos,
Isten munkálkodjon:

benne lelsz tudásra,
világfriss forrásra –
benne lelsz hitedre,
forrás hűvösére!

Drága apám, bánat
tölti be a számat
: Mítosztalanítás!
Az folyik itt folyvást!

Azt cselekszem én is,

tabu pedig... Félig

erről írtam én is,

ezt tettem meg:

Félt is!

ARCVONALAK

Eltagadtad.

A domb aligha

őrzi jobban

a gyomrában.

Hurcolásztam.

A kincsért kúszva

övemen sár

s kézigránát.

Megsemmisült?

Föld reng és kert hull,

golyó fütyül.

Sebesült múlt

TERROR, MÉCSESEK, ÓLOMLANT

Sír Földanya. Itt is, ott is sebek esnek rajta.
Szekeres tizedes haslövést kapott. Tizenegy
szovjet lélekre rácsukódik az örökjég doboza.

Maléter: Honvédeim, itt vagyok. Tökölről
hoznak, de hova? Miért tömbösödött így
Európa? Keserű íz a szájban. Forradalmi
Carpe diem.

Szabadságharc!

Most már az. Ne hagyd magad, magyar! Kész
vagyok meghalni. Mecséri is. Ő is Tökölön
tárgyalt az éjszaka. És most az ő
légvédelmesei...

No, nem baj! Vivlá!

De nem.

Élni kell. Szenvedni. Meghurcoltatni.
Verőlegények öklében hagyni az országot.

Mi is van addig?

Apám a 10. rendű vádlott. Csak úgy.
Első fokon 10 év Márianosztra. Korábban
szabadult. Nővérem szabadította ki a
börtönből 1961 adventjében. Anyám
méhében fogant az álom, hogy majd így lesz.

Apám már érte is harcolt. Értem is.

‘57-ben összeismerkedtek. Rabkenyéren élni.

Áramszünetben a gyertyák mindig valakiért
égtek.

Csonkig. Hiszen hosszú az áramszünet.
Gyülekezzetek.... Egyedül, egyedül. Egyedül!

Most mi van? Hány év? Hány rovátka a falon?

Megtettük? Meg. Jogtalanul?

Szeretlek Isten, Apa! Anya, állj mellé.
Szükségetek lesz egymásra. Unokáitok
lesznek...

PÁSZTOR

Felhőkre függesztett kertek
gyümölcs-szájukkal a nyárról
énekelnek

Álmot úzó viharfelleg
szélbe széledt út porával
feleselget

Sűrű fátyol porból termett

hajtsd az álmot hajtsd a kertet

Ébrenlétnek

Fagyba dermedt éjt terelgess

bárányokkal napvilágra

Világ-Lélek

APA! –

kondás-ösünk feltarisznyált

sóval, kenyérrel, varjú-tollal

– balról úzött s tűzött a Nap –,

s bakacsizma-kolonccal a nyakadban

a Tejút tájait végiggyalogoltad.

Arcod pergamenjére,
míg megtértél anyám karjaiba,
hány ráncot én rajzoltam.
(Álmod látok moha-ágyon:
a menyasszony-fátyol elszakadt,
nővérré-fivérré lettetek
– a kenyérből ettetek.
Bukdácsolok utánatok,
csendőrkard a földbe szúrva,
holt nagyanyám sebeimet
összevarrja –
vér-virágcsönd a vadonban.)

Kondás-ősrünk feltarisznyált
sóval, borral, koszorúkkal...

VIRÁGÁGYBAN

I.

Anyámnak a fájdalomtól

lecsupaszult a karja,

már mozdítani sem akarja.

Befeküdt hát egy virágágyba;

álma eleven muskátlifáklya.

Magára húzta a pehely földet

dunyhának, ős-pihenőnek,

beköltözött e maradék szobába,

ébrenléttelen harmatban ázva.

Angyal bújik mellé rögökbe.

Alszik. Egyre táguló körökben

szertehullámszik szuszogása,

s versemben a hajnalt megtalálja.

Megleli a csöndben a csendet.

Nyelvére kövek nehezednek:

szavak...

(Isten ajkáról olvashat)

II.

Árnyék-anyám míg nefelejcssek

kék énekére fülel, hozzám

angyalát küldi ide-átra:

Az Egyedül-ben mire várjak?

A verseimet talán Ő írja,

utaimat is Ő gombolyítja.

Holnapomat buzgón vigyázza...

A Létnék csillag-tenyér emel házat –

kőre fény, szóra csönd, falakból

Álom! – suhan végig a holdvilágon,

s hatalmas lepke: a Nap! –

pihen meg végül az árvácskákon.

(Hitvallás, 2001. május)

FELEDÉS//?

Nagyanyám emlékére

emlékeiben éltem

s most elfelejtem

milyen zenét verdesett

távozó Lelkével

a galambcsapat

hogyan rugaszkodott el

akaratlan

a kő-angyal –:

zuhan zuhan

terét vesztve –

mosolya

ALKÍMIA

az Egyedül-versműhely alkotóinak

Dárdás ébredéssel mocsok-ágyban;

a kamaszkor ólomcsizmáival szaladnál

(lépkedsz) a Fényre...

(Jobbra – elterelt felhők s a nap,

bal felé: Forgószél,

s porzó keresztutak.)

Átázott gatyád nemzeti zászló,

hogy magad magadnak megmutasd...

Szeretni vágyol.

Mellkasodból kiemelsz egy láda kincset,
csak hogy az első jöttmentnek odaadd.

Betérsz az alkimista-kertbe

(a kapu nyitva maradt:

az ott elvermelt nyúltetemért;

visszakapd végre, elcsicsíjgasd)

Nem vagy méltó rá, – mégis:

nyelvedre veszed a félelmet

s lenyeled;

már feloldoztat

(szitok-kutunk kiapad.)

Férfiságod belehajszol

egy parazson vonagló

asszonykarba;

szobrot elevenít hited,

lepled kettéhasad.

Alma nélküli alkonyatban

öl-kosárba visszahullsz;

a csönd: bimbó labdarózsák vágya,

bőrödön át-átcsillagzanak

(a fal mögött kiszépült mező-tekintet):

tavaszi jaj-zivatar...

Megnemesíttetett

a faj!

Hazád az otthonod,

a Lélek

a földet tapodja:

ordíts, vigadj, zokogj!

(ajzásba kergetett szarvas;

agancsa ágain a napot hordja)

Egyedül

nem kóborolhatsz! Folytatódunk

hogyan

folytatódhass...

KIS FELELŐSSÉGSZÜNET

A korcsmáros beleájul a pultba
és jelentkezik,
hogy a számlát ő maga rendezi
a végső elszámoltatáskor.

Bolond hatalmát éli az ajtó:
járnak rajta ki-be
az erdő sérelmedett vadjai –
fácánok, farkasok, foglyok,
medvék és menyétek, –
s többen,
mind többen...

Átváltoznak emberekké,
a gajd szerterezeg –
és üvöltetik a viharban
a fán didergő ködlelkeket.
A kocsmáros erre ébred;
agya humuszába
denevér csapódik még
s a nyelvére újra kígyó tapad.

Kiönt az ár-tér.

PITYÓKA

A borból áradnak hordalék-képek:
bokákra csomózott csengettyűszó –
nők sétáltak a vízen;
a csónak homlokán könyörgések –
belerepít a villám a viharba.

A bor elevenít-e magzathangot?
Csókból gyümölcsözi ki magát...

Hanyatt az Égnek,
Hold derít glóriát a fejre,
ájulatban lebeg a lomb;
zászló nehezíti a szelet.

A borban ametiszt ügyeli a rendet,
előmerül tündérei tánca –
egészen a karimás felszínig...
Koccints, részeg, az ideálra!

ANGYALSÓLYOM EMBER

Altdorfer Csabának

Ne félj, ha –
sebeidet daimon-hegedű szaggatja.

Egy angyal strázsál a hegyen,
s ahogy elrugaszkodik majd,

csillagrajokként szórja szerte
a zsebébe gyűjtött lelkeket.

A sólyom fokanként hódítja magához
kék-arany szellemi szirtjeink,
s ahogy fölé emelkedik városodnak
a füstfalakat összeemészt.

Állok magam is a sziklán.
Zuhantomba gyökerek nyúlnak értem;
– a hétköznapiak hajszálrésein
átszivárog utódainkba őseink
földezüst vére...

(Hallod már az angyali dallamot,
melyben lábaikat megmosod?)

ÁLOMHOLD-világ

Álmod a pékség.

Születnek kék kenyerek;

csöndjüket ízeled.

+

Boltok és polcok;

pénztelen Isten éltet;

vásárolj álmot.

+

Túl kemény telek.

Hóember is didereg.

Félálom-remény.

+

Tégy a vázába

orgona-ágot. Álmod

zenél a sorsod.

+

Gyümölcs húz ágot...

Röppen álmod a Napba;

ízleli angyal.

+

Szarvas a réten –

patáin négy évszak fut...

Nyomtalan álmok.

+

Köd üli bércét –

megleled jó utadat,

álmodj és ébredj.

+

Egész a térdig

süpped a tó. Álmodnál:

táncol egy tündér.

+

Minden virág Hold,
kehelybe gyűjtött álom;
rét a tengere.

+

Halott lélekzet
krizantém-égen. Szirmot
sírj, s igaz álmod.

+

Elefánt álmok
hegyvonulása!

Csöndes

dalom, ugye, kincs.

+

Agyag-teknőcök

ámulják álmunk; nem mást,

mint konok Valót.

+

Mező a fenn-lét.

Kortyol tegnapi álmunk

harmat-teából.

+

Kín kötöz álmat...

ami megszabadít: Egy! –

hogyha galamb búg.

+

Toll remeg kézben.

Ne álmodj gyűlöletet –

szeretlek én is.

+

Ének határa.

Édesed arcán a fény:

álomvetemény.

+

Álomi vértben.

Ó, hány toronyszobában

perdült a rokka.

ERDEI TISZTÁS

E. I.-nak

Vadak tengere: erdők.

Erdők ereje: ágak.

Ágak tengere: ember.

Ember erdeje: Szerelem!

AZ ÉLETERŐ MISZTÉRIUMA

Múló testedből szárnyas lovak

szülőszobáktól temetőig

kürtök szavára száguldoznak,

s mit magunkból látni tudatsz —: Kincs!

A GYÓGYULÁS KERTJE

szükség van növényre

orvos írná vényre

ne költs patikára

ültesd ki a kertbe

virágkehely-kortyot

kapni altatónak

esküdj a gyümölcsre

s szükség lesz a földre

a kert tele gyommal
s kobolddal manóval
szükség van a földre
kézre esküvőre

tán a nő gyümölcsfa? –
dalol minden ága
húzz gyűrűt ujjára
s álmod szedd kosárba

réteket tart ága
násza virág ágya
Hold a koronája
Nap a palotája

szükség van a kertre
tán a nő gyümölcsfa?
húzz gyűrűt ujjára
násza virág ágya

AMIKOR

MI: – az TE vagyunk!

Amikor az atyai szellem
elhagyja a fiúi lelket,
zavaros szemekbe nézel,
lehet, hogy két flaska must.

Amikor az anyai ágyéket

felemeli a Nap,

kezében pacsirta a nő.

Ha már egekbe is szálltál, poklokra is
hullattál! – s látod a fákon: tartóoszlopok;

s mikor már szivárvány a fehér kendő,

ölelés, s máris magzatburok,

– mi sejtenként építi fel az álmodást –,

majd feltépsz újra ezer sebet sírva

és akkor mozdulsz, ha állsz –

már tudhatod,

életté forrta ki magát a gyónás...

A vers –

Ostyafelmutatás!

Lakodalmi Tánc!

AZ ÉGI MÉNES ALÁSZÁLL

Égi ménes ereszkedik

a hegytetőn a városokra;

nyihogásuk felveri az utcacsendekeket

– az alvók arcán eső permetez.

Garabonciás-gúnyáikat szélnek

eresztik a fák, a hamuezüst paták

leverik a madáréneket. Ősi, titkos

rekesz lehet ez a tél, porló kő

az áhítat, ahogy a néma hívót

imára, igazhallásra tanítja.

Belülről rothad az avar, s az álló

cipőtalp harangzúgástól spicccvasalt.

Magába néz a templomtorony, s a horgony

kalózhajót ringat a felhőn, s a kapitány

mormonul tanul. A lovak egyre lovabbak,

s míg az oltár eléjük kerül – gyönyörű

karám –, ők bentrétjükön száguldoznak,

hogymajd pipacsszoknyák alatt heverten

aludjanak, álmodjanak: Földi ménések!

VÉGE